

KONFERENČNÍ ABSTRAKT

SUŠENÁ PLAZMA JAKO STRATEGICKÝ PŘÍPRAVEK V POSTUPECH HEMOSTATICKÉ RESUSCITACE V PŘEDNEMOCNÍČNÍ PÉČI A V BOJOVÉ MEDICÍNĚ

Miloš Bohoněk

Oddělení hematologie a krevní transfuze, Ústřední vojenská nemocnice – Vojenská fakultní nemocnice Praha, Česká republika

Použití plazmy jako transfuzního přípravku má dlouhou historii a v masovém měřítku byla nasazena v průběhu 2.světové války k léčbě hemorhagického šoku a masivního krvácení při válečných poraněních, nejprve jako tekutá, od roku 1941 jako sušená, zpravidla v lyofilizované formě, případně vyrobená metodou sprejového sušení. V průběhu 60 let byla vzhledem k častému přenosu virové hepatitis v USA a ostatních zemích tehdejšího Západu nahrazena albuminem, v zemích Varšavské smlouvy se vyráběla až do konce 80.let minulého století.

Vzhledem k moderním postupům RDCR a hemostatické resuscitace a na základě zkušeností z konfliktů v Iráku a Afghánistánu, se v posledních desetiletích obnovil zájem o zavedení dříve opuštěných transfuzních postupů pro léčbu polytraumat s masivním krvácením, jako je použití plné krve a sušené plazmy v přednemocniční a urgentní péči a v bojové medicíně.

Sušená plazma je dodavatelem nejen ztraceného objemu, ale zejména koagulačních faktorů a může hrát klíčovou roli při resuscitaci a léčbě hemorhagického šoku podmínkách, kde krev nebo čerstvě zmrazená plazma nejsou dostupné a kde je potřeba uplatnit postupy RDCR. Její hlavní výhodou je delší doba použitelnosti (2 roky), možnost skladování při pokojové teplotě a snadno se přepravuje, rekonstituuje a podává.

Potřebu použití sušené plazmy reflektuje i memorandum expertní skupiny COMEDS NATO Blood Panel z ledna 2022, které vyzývá všechny členské státy NATO k vytvoření potřebných zásob sušené plazmy. Nutnost zajištění sušené plazmy pro vojenského zdravotnictví je uvedena i Koncepci zásobování krví v rámci systému zdravotnického zabezpečení vojsk, vydanou Sekcí vojenského zdravotnictví MO v únoru 2023 takto: VZdrSI zajišťuje, udržuje a obměňuje dostatečné zásoby sušené plazmy, v minimálním množství 1000 ks v době míru, v současné době nákupem z omezených zdrojů ze zahraničí. Z důvodu zajištění soběstačnosti a nezávislosti na vnějších zdrojích, je zabezpečení výroby sušené plazmy pověřena ÚVN (OHKT). V současné době je v ÚVN finalizován projekt pořízení výrobní jednotky na sušenou plazmu, optimálně již v roce 2025, v závislosti na dohodě se zřizovatelem.

Klíčová slova: Sušená plazma; Hemostatická resuscitace